

Going to Non-Jewish Coffee Houses

גמרא עבודה זרה לא:

1

אתמר: מפני מה אסרו שכר של עובדי כוכבים? רמי בר חמא אמר רבי יצחק: **משום חתנות**, רב נחמן אמר: משום גילוי אגילוי דמאי? אילימא גילוי דנזייתא, אגן נמי מגלינן! ואלא דחביתא, אגן נמי מגלינן! לא צריכא, באתרא דמצלו מיא. אלא מעתה, ישן תשתרי, דא"ר: ישן - מותר, אין מניחו ליישן; החמץ - מותר, אין מניחו להחמיץ! גזירה ישן אטו חדש. **רב פפא מפיקין ליה לאבבא דחנותא ושתי, רב אחאי מיינתו ליה לביתיה ושתי, ותרוייהו משום חתנות, רב אחאי עביד הרחקה יתירתא.**

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מאכלי עובדי כוכבים סימן קיד סעיף א

כל שכר של כותים, אחד שכר של תמרים או של תאנים או של שעורים או של תבואה או של דבש, אסור משום חתנות. ואינו אסור אלא במקום מכירתו, אבל אם הביא השכר לביתו ושותהו שם, מותר, שעיקר הגזרה שמא יסעוד אצלו. ולא אסרו אלא כשקובע עצמו לשתות כדרך שאדם קובע בשתיה, אבל אם נכנס בבית העובד כוכבים ושתה דרך עראי באקראי, מותר. וכן מי שלן בבית העובד כוכבים, חשוב כביתו, ומותר לשלוח בעיר לקנות שכר מהעובד כוכבים. **הגה:** ויש מתירין בשכר של דבש ותבואה (מרדכי בשם תוס' והרבה...), וכן נוהגין להקל במדינות אלו.

2 **חכמת אדם (כלל ס"ו, סעי' י"ד)** – שכר של עכו"ם... אסרו חכמים משום חתנות. ואמנם לא אסרו בזה אלא במקום מכירתו וכשקובע עצמו לשתות בבית העכו"ם... וכל זה בשכר שמצוי אבל יין תפוחים ושאר פירות מותר דדבר שאינו מצוי לא גזרינן וכן קאווע ושקלאדע מותר לשתות בבית העכו"ם (פרי חדש). אך בעוונותינו הרבים בזמן הזה כמה קלקולים באים מזה ובפרט לשתות קאווע עם חלב שהוא איסור גמור מלבד שעל ידי זה חס ושלום באו לידי זנות כידוע על כן כל אשר בו ריח תורה ירחיק מזה מלהכנס לשתות איזה משקה שיהיה.

Bishul Aku"m: The Reason

משנה עבודה זרה לה:

3

מתני'. ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן איסור הנאה: חלב שחלבו עובד כוכבים ואין ישראל רואהו, והפת והשמן שלהן. רבי ובית דינו התירו השמן. **והשלקות**, וכבשין שדרך לתת לתוכן יין וחומץ, וטרית טרופה, וציר שאין בה דגה כלבית שוטטת בו, והחילק, וקורט של חליתית, ומלח שלקונדית - הרי אלו אסורין ואין איסורן הנאה.

בית יוסף יורה דעה ר"ס קי"ג

4

שלקות שבשלם גוי אסורים. במשנה פרק אין מעמידין (לה): מני שלקות של גוים בכלל דברים האסורים באכילה ופירש רש"י שלקות כל דבר שבשלו גוי ואפילו בכלי טהור וכולהו משום חתנות וכך כתב הרמב"ם בפ"י (מהמ"א ה"ט). ובגמרא פירש רש"י (לח. ד"ה מדרבנן) טעמא אחרינא שלא יהא ישראל רגיל אצל גוי במאכל ובמשתה ויאכילנו דבר טמא:

5

נפק"מ לחקירה

A פתחי תשובה יו"ד (סי' קי"ג סק"א)	B שיורי ברכה (סי' קי"ד סק"ט)	C שולחן ערוך יו"ד קי"ג: טז
עבה"ט של מהרי"ט ז"ל שכתב דעיקר הגזירה היתה משום חתנות כו' ועי' בס' תפארת למשה שכתב דלפי טעם זה שרי בישול של מומר דמשום חתנות ליכא, אלא שהיה עוד טעם מבואר בב"י דשמא יאכילנו דברים אסורים ולפי"ז גם בישול של מומר אסור דהוי ככופר לכל התורה כולה ושמא יאכילנו דברים האסורים ע"ש ולפי"ז ה"ה מומר לחלל שבת בפרהסיא או לכל התורה כולה חוץ משתים אלו דדינו כעובד כוכבים כדלעיל סי' ב' ס"ה ולקמן סי' קי"ט גם כן בישולו אסור:	... מהרי"ט צהלון זלה"ה בתשובותיו סימן קס"א... וז"ל... דשלקות גופיהו משום חתנות, ובפלטרי ליכא חתנות דבאומנותו עוסק... ואני בעניי איני רואה ראיה להתיר, והנה מ"ש הרב דגם בבישולי גוים יש התר בפלטרי, זו לא שמענו, דדוקא בפת הותר הפלטרי ולא בבישולי גוים, דדוקא בפת משום שהוא חיי הנפש, והיא גזרה שאין רוב הצבור יכולים לעמוד בה... וכן מוכח ומשמע מדברי כל הפוסקים.	כלים שבשל בהם העובד כוכבים לפנינו דברים שיש בהם משום בישולי עובדי כוכבים, צריכים הכשר. ויש אומרים שאינם צריכים. ואף לדברי המצריכים הכשר, אם הוא כלי חרס מגעילו שלש פעמים, ודיו, מפני שאין לאיסור זה עיקר מדאורייתא...

The Heterim

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מאכלי עובדי כוכבים סימן קיג

6

דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי, וגם עולה על שלחן מלכים ללפת בו את הפת או לפרפרת, שבישלו עו"ג, אפילו בכלי ישראל ובבית ישראל, אסור משום בישולי עובדי כוכבים.

בישול

תסג

ישראל

מילואים סימן ט

ונתעוררתי דשמעתי שיש היום מאכל סיני הנקרא (sushi) שמבשלים אורז וכמה דברים ואח"כ שמים חתיכה דקה של סוגי דגים חיים ממש (סלמון או טונה) בפנים, ופה בדרום אפריקה מגישים זה אצל היהודים בסעודות חשובות, וגם אצל הגוים מאכל זה ידוע. [אבל שמעתי שהם משתמשים בסוגי דגים טמאים לזה והטעם שונה].

Rav Genack writes (Mesorah 1:89) that fish may be in this category today since sushi has become a common delicacy not only in Far Eastern countries but also in this country as well.

Must the Jew Brew?
 Drinking Coffee With and From Non-Jews
 Does *Bishul Aku*™ Apply to Beverages?

Ⓢ Document A-195

8

Sake (Japanese rice drink) April 2009

...וממילא אי אפשר לנו להכריז שכל משקה סאק"י שבעולם מותר אפילו בלי השגחה, מחשש הנ"ל כי תמיד צריכים לוודע שישנו לצירוף השיטות הנ"ל. ובר מן דין – קיים חשש שהכינו את הסאק"י על כלים הבלועים מסתם יינם.

צבי שכטר

עש"ק פ' שמיני, אסרו חג הפסח תשס"ט

9	שו"ת מנחת אשר ח"ג סי' נ"ד
	<p>כבוד ידי"ן ויקיר לבבי, הרב מנחם גענאק שליט"א כו' בדבר מה ששאל מעכ"ת לחוות דעתי בענין משקה הסאקי (sake). משקה זה מקורו ביפן והוא נעשה מאורז המתבשל בקיטור עד לכדי מאכל ב"ד, ואח"כ מניחים אותו במשטח ביממה עם תוספת חומרים שונים הגורמים לתסיסה ושוב מערבים אותו במים ושמים עד שהוא מתפתח לאלכוהול. והזאלה אם יש במשקה זה חשש איסור משום בישול עכו"ם כיון שבתחילת הייצור הוא מתבשל.</p> <p><u>ולדעתי הענייה יש להקל בזה משום כמה צדדים וספיקות שיש בהם כדי היתר, ואבאר. הנה בשאלה זו יש לדון בשבעה תחומים שונים: א. אם יש איסור בישול עכו"ם במשקה או שמא לא אסרו בישול"נ אלא במיני מאכל. ב. אם יש איסור בישול"נ בבישול שע"י קיטור. ג...ד. אם יש בישול"נ בבישול תעשייתי. ה. אם יש איסור בישול"נ בבישול שאינו מכשיר את המבושל לאכילה ואינו אלא תחילת תהליך שרק בסופו יהיה המבושל ראוי למאכל. ו...ז....</u></p>

10 גמ' מועד קטן יב: - רבי יהודה נשיאה נפק בחומריתא דמדושה, ואשתי מיא דאחים קפילא ארמאה. שמע רבי אמר איקפד. אמר רב יוסף: מאי טעמא איקפד? אי משום חומריתא דמדושה - הא תניא: השירין הנזמים והטבעות - הרי הן ככל הכלים הניטלין בחצר. אי משום דאשתי מיא דאחים קפילא ארמאה - הא אמר שמואל בר יצחק אמר רב: כל שנאכל כמות שהוא חי - אין בו משום בישולי נכרים! - אדם חשוב שאני.

11 פתחי תשובה יורה דעה סימן קיד ס"ק א

עבה"ט של הרב מהרי"ט ז"ל מ"ש דמי שהיה מיקל בשכר ה"ה דמותר לשתות קאווי"י כו' והוא מדברי הפר"ח סק"ו ועיין בתשו' א"י פנים מאירות ח"ב סי' ס"ב שחלק עליו דאף בשכר לא היה עיקר הטעם משום דהתבואה בטילה אלא עיקר הטעם היה דשכר שלהם לא היה עולה על שולחן מלכים או כמ"ש הב"ח דלא שייך ב"י חתנות כולי האי דלא מוזמני עליהו וליכא קריבא דעתא כולי האי אבל בקאווי"י עינינו רואות שעולה על שלחן מלכים ומזמני עליהו לכן ראוי לבעל נפש שלא לשתות קאווי"י או טיי"א מעובד כוכבים ע"ש ועיין (בשאלת יעבי"ח סי' קמ"ב) (וקמ"ג) מזה ועמ"ש"ל סי' קכ"ב סק"ד בשם נו"ב:

Coffee Is Just Flavored Water

פרי חדש יורה דעה סימן קיד ס"ק ו

12

...ועל פי זה מותר לשתות הקאווי"י בבית העכו"ם שאע"פ שאינו נאכל כמות שהוא חי ועולה על שלחן מלכים... ובלאו הכי יש להתייר בין הקאווי"י ובין מין זה של גיקולאטי"י דכי היכי דבטל הפרי לגבי המים לענין ברכה, דהא לא מברכינן עליהו אלא שהכל, הכי נמי בטל לענין איסור בישול, וכמו שכתבו התוספות בפרק אין מעמידין [עבודה זרה לא, ב ד"ה ותרוייהו] גבי שכר של תבואה וכתבתיו לעיל בס"ק ב' ובסימן קי"ב ס"ק י"ז ע"ש, וכן עמא דבר

תשובות והנהגות ח"ד סי' קצ"ג (ר' משה שטרנבוך שליט"א)

13

...ואני נוהג כשאני במטוס או ברכבת ומגישים קפה ליזהר להמתיק אותו בעצמי, דנראה לענין בישול עכו"ם שאם לא ממותק עדיין לא הוי גמר מלאכה, וכשהישראל ממתיק נעשה בכך ראוי ע"י ישראל ותו אין חשש בישול עכו"ם וכמ"ש. ומיהו בזמנינו מצוי שעולה קפה על שולחן מלכים גם בלא סוכר, והשותה אם רוצה להמתיקו ממתיקו בעצמו כפי רצונו, ומ"מ לענין קפה שמעיקר הדין בלאו הכי מותר, יש לצרפו לסניף דכיון שנעשה לו ראוי לשתיה רק ע"י שהוסיף המתקתו די בכך.

Instant Coffee

298 אופה

HALACHOS OF SHABBOS

(XIV D 14)

14

Rabbi Shimon Eider:
Halachos of Shabbos

However, it is questionable whether the instant coffee is considered, halachically, as cooked completely by the factory process [i.e. the later addition of hot water may complete the cooking] (תמנ). In addition, some Poskim consider instant coffee like uncooked sugar and salt which should preferably not be placed even in a (תמנ) כלי שני (see 3, page 286).